

52 excellente scholen... en nu?

Onze Staatssecretaris Dekker van onderwijs heeft enkele weken geleden 52 scholen het predicaat excellent toegekend. Mijn hartelijke felicitatie voor deze scholen. Goede dingen zichtbaar maken is prima en dat moet inderdaad, ook naar mijn mening, veel meer gebeuren. Bij de selectie van de 52 scholen werd niet alleen gekeken naar cijfers uit toetsen en andere registratiesystemen, maar ook naar andere gebieden die er toe doen: bijvoorbeeld het vermogen om te differentiëren tussen kinderen met verschillende kwaliteiten. Dit was het voorbeeld dat de Staatssecretaris noemde in het programma van Pauw en Witteman. Veel meer andere zaken naast de cijfers uit testen en toetsen heb ik helaas niet gehoord, maar enfin, dat is niet mijn grootste bezwaar tegen dit fenomeen.

Mijn grootste bezwaar is dat de overheid een belangrijke verantwoordelijkheid heeft voor de kwaliteit van alle scholen in Nederland. En op deze manier misschien de indruk wekt die verantwoordelijkheid niet ten volle te nemen.

Van de bijna 8000 scholen hebben er een goeie 140 de moeite genomen om deel te nemen aan de race voor de titel. Wat was de reden van de andere (bijna 8000) scholen om het aan zich voorbij te laten gaan? We weten het niet, maar misschien voor een deel wel omdat er belangrijker zaken te doen zijn. In de week van de uitreiking werd de Staatssecretaris gevraagd waarom hij dit idee van het benoemen van excellente scholen belangrijk vindt. Hij antwoordde '...laten zien dat we hele goede scholen hebben en daar ook trots op zijn... en dat dit onnederlands is, zeker in het onderwijs... en dat het frisse en enthousiaste onderwijzers waren die maandag de prijzen in ontvangst kwamen nemen... en dat deze mensen wel eens in het zonnetje mochten worden gezet.' In de media worden wel vragen gesteld of dit nou wel een goede zaak is, maar de belangrijkste vraag heb ik nog niet zien of horen langskomen: hoe kan de overheid dit rijmen met haar verantwoordelijkheid voor de kwaliteit op alle scholen. Ook horen we in de berichtgeving eigenlijk vrijwel niets over de verantwoordelijkheid die de zogenaamde excellente scholen zouden moeten nemen: hoe kunnen zij vanuit hun kwalitatief zo goede onderwijs een rol spelen in de kwaliteitsverbetering van het onderwijs in hun regio. Het zouden centra kunnen worden van kwaliteitsverbetering, waar collega-scholen te rade kunnen gaan in hun streven ook de kwaliteit te versterken. Of de Staatssecretaris dit bedoelde met het zichtbaar maken van goede dingen weten we niet, maar ik zou hem graag op dat idee willen brengen. 'Frisse en enthousiaste onderwijzers' in het zonnetje zetten en in de gelegenheid stellen te laten zien dat ze op een excellente school werken... prachtig. Maar dit kan toch niet alles zijn wat hij wil?

In recente literatuur wordt duidelijk gemaakt dat netwerken van scholen kunnen samenwerken aan verbetering van het onderwijs voor al onze kinderen. Voorbeelden uit Singapore, Ontario en Finland laten zien hoe het onderwijs in de volle breedte wordt versterkt. Inderdaad door scholen zich verantwoordelijk te laten voelen voor alle kinderen in de regio en in het land. Onze Staatssecretaris voert beleid dat er op gericht is om scholen zich te laten profileren. Dat is mooi, als daarmee niet de scheidslijn met de ander scholen in de regio al te veel wordt versterkt. De Staatssecretaris heeft prachtige mogelijkheden om zijn paradepaardje van de excellente scholen te presenteren als een goede stap in de richting van de kwaliteitsverbetering van alle scholen in Nederland. Ik zou hem daartoe graag oproepen.

Het is niet te hopen dat de als excellent gekwalificeerde scholen straks vooraan in de rij staan bij het toekennen van subsidies voor nieuwe ontwikkelingsprojecten, want dan zou kunnen betekenen dat ander scholen nog minder faciliteiten zullen ontvangen om ook te werken aan de door hen gewenste kwaliteitsverbetering. Alleen als die toegekende subsidie de bedoeling heeft om de excellente school te laten fungeren als een belangrijk onderdeel van een netwerk van scholen die in een stad of regio samenwerken aan de onderwijsverbetering van alle scholen, pas dan ben ik ècht blij met die 52 excellente scholen die we sinds enige tijd hebben.

Nico Eigenhuis